

Materialutvecklingen ett hot mot våra golfbanor?

Golfporten utvecklas konstant. Så har varit fallet sedan de första slagen slogs på strandängarna i Skottland. Människan har alltid haft en strävan att utvecklas och så har även de redskap hon använt. Det må vara för överlevnad eller förströelse. Således är materialutveckling inom golfporten inget undantag. Golfklubban har gått från träskaft till grafitskaft, golfbollen från fjäderinnehåll till högteknologiskt framtagna golfbollar.

Självfallet har dessa innovationer påverkat hur golfbanan spelats. Men även ändringar av golfreglerna har påverkat spelet och golfbanans utformning. Många trodde att spelet skulle förläckas när stymien försvann 1951 eller när det blev tillåtet att kratta i bunkrarna. Jo, du läste rätt. Det fanns en tid när man inte krattade efter sig i bunkern. Tänk vilka lägen man kunde få!

Så frågan om materialutvecklingen inom sporten är ett hot mot våra golfbanor är ingalunda ny. Men på senare tid har frågeställningen och debatten fått förnyad fart genom ett antal uppmärksammade ändringar av klassiska golfbanor.

Inför årets Masters-turnering på Augusta National hade banan förlängts med nästan 300 yards till totalt 7.445 yards. Golfklubbens ordförande Hootie Johnson angav som skäl för åtgärderna önskan om att återskapa visionerna med banan som originalarkitekterna Bobby Jones och Alister MacKenzie hade. Enligt Johnsons förmenande var banan på gränsen att "bli uppäten" av materialutvecklingen.

Mest omtalat blev väl hål elva som förlängts till 505 yards, par fyra. För att nå fairway måste man slå ett utslag på 265 yards!

Bland de mer kritiska till ändringarna återfanns Arnold Palmer och Jack Nicklaus, som är välkända namn inom golfbanedesign.

The Royal & Ancient har valt en annan väg för att se till att kommande banor som står som värd för The Open, kan hävda sig mot ökande slaglängder från spelarna. Spelstrategi skall premieras före längd. Således har man påbörjat förändringar på Royal Birkdale, som står som värd 2008, genom att lägga till bunkrar, införa smalare landningsytor samt anläggande av unduleringar runt greenerna.

Man kan ju diskutera huruvida de duktigaste spelarna påverkar beteendet och förmågan hos den vanlige klubbspelaren. Det är nog så att gruppen elitspelare är för få för att de stora klubbstillverkarna skall nöja sig med att förse dessa med material. Därför är klubbspelarna viktiga så att även de får prova på de nya materialen även om de inte kan utnyttja tekniken till fullo. Men ändå tillräckligt för att slå 20 till 30 meter längre.

Det finns ingen hejd på uppfinningsrikedomen för att vi skall slå längre och rakare. Vetenskapsmän och tekniker har under fem års tid arbetat med att ta fram en driver som har ett mikrochip, vilken beräknar hur bollen träffas. Under den korta period som klubban och bollen är i kontakt med varandra omfördelar mikrochipet kraften i klubbhuvudet så att spelaren får ut så mycket längd och precision i slaget.

Det hela låter som ett aprilskämt men är verklighet. Idén är utvecklad av en svensk affärsman. Tester visar att man

slår cirka tio till 15 procent längre med klubban och att den går cirka 25 procent rakare. Förmodligen kommer klubban inte att godkännas för tävlingsspel inom överskådlig tid. Men det visar hur materialutvecklingen inom sporten fortskrider.

Utvecklingen av golfklubbor och golfbollar kommer att fortsätta. Vad finns det då för metoder att anpassa våra golfbanor för att bättre försvara sig mot ökade slaglängder utan att utmaningarna och möjligheterna att välja olika spelvägar blir lidande?

Som redan nämnts är ju en förlängning av golfbanan ett sätt. Men för många golfklubbar är detta omöjligt i brist på ytterligare mark, så låt oss koncentrera oss på några andra möjligheter.

UNDULERING AV GREENOMRÅDET

Min kollega, Peter Nordwall, skrev i första numret av årets Greenblad att "den undulerade greenen utgör golfbanans bästa försvarsvapen mot materialutvecklingen". Jag delar uppfattningen att en undulerad green kräver en större skicklighet vid inspel mot greenen och på så sätt höjer utmaningsvärdet vid inspel.

En undulerad green kräver dock större yta för att behövliga flaggplaceringar inte skall gå om intet. Om man nu av olika anledningar inte har möjlighet att ha undulerade greener kan man förändra området runt själva greenen. Man kan låta kullar runt om greenen påverka inspelet genom att nivåer från kullarna går in i greenytan. Man kan också anlägga svackor runt om.

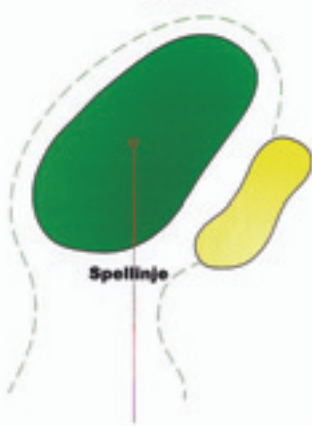
För att klara av dräneringsbehovet i dessa svackor kan ytvattenbrunnar bli nödvändiga. Ett mer böljande greenområde kräver mer fantasi från spelare avseende chippar och pitchar in mot flaggan. På så vis ökar vi utmaningen och golfbanan kräver spelarens fulla uppmärksamhet.

16:e hålet på Lahinch GC, Irland. Exempel på kraftigt undulerad green och greenområde.

**Lunds Akademiska Golfklubb
Hål 10 Par 5 470m/405m vit/blå tee**

Före

Efter ombyggnation

Genom en diagonalt placerad green med vaktande bunkrar har man eliminerat möjligheten att rulla in bollen från långt håll.

PETER FJÄLLMAN
FJÄLLMAN GOLF DESIGN
APRIL 2006

Att förändra bunkerplaceringar runt greenen är ett av de effektivaste sätten att påverka inspel mot greenen. Denna åtgärd blir speciellt påtaglig på hål som inte längre står emot slaglängder från spelarna och som inte spelas enligt den ursprungliga banarkitektens intentioner.

Det finns flera exempel på golfhål som i dag har bunkrar som inte längre utgör en utmaning eller strategi. En hel del par fem-hål som tidigare var omöjliga att nå på två slag är i dag inom räckhåll för många spelare.

I samband med en ombyggnad eller renovering av greener, främst motiverat av utbyte av greenuppbyggnadsmaterialet för en kvalitetshöjning, kan det även vara lämpligt att låta banarkitekten se över hela greenområdet.

Med tanke på att en ombyggnad av greener är ett om-

fattande byggprojekt både ekonomiskt och tidsmässigt, är tillägget av en översyn av hela greenområdet inte särskilt fördyrande eller tidskrävande. En ombyggnad medför en möjlighet att förbättra hålets strategi och genom nya bunkerplaceringar kan greenen försvara sig bättre mot långtsläende. Ett exempel på en sådan här förbättring är ombyggnation av hål 10 på Lunds Akademiska Golfklubb.

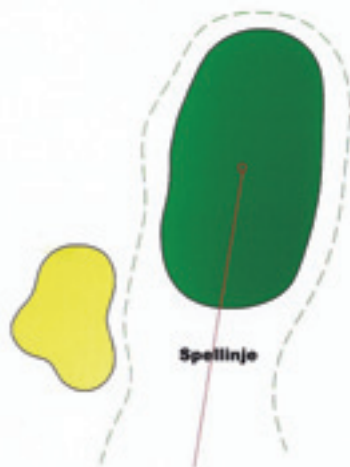
Om man nu inte tänker byta ut greenuppbyggnadsmaterialet kan man genom att ändra positionen på befintliga bunkrar skapa helt nya förutsättningar för ett inspel mot green.

På 14:e hålet på Tylösands Norra bana var greenbunkern placerad till vänster i spelriktningen och utgjorde i praktiken

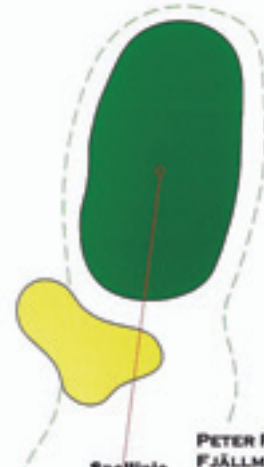

**Halmstad Golfklubb - Norra banan
Hål 14 Par 5 510m/468m vit/blå tee**

Före

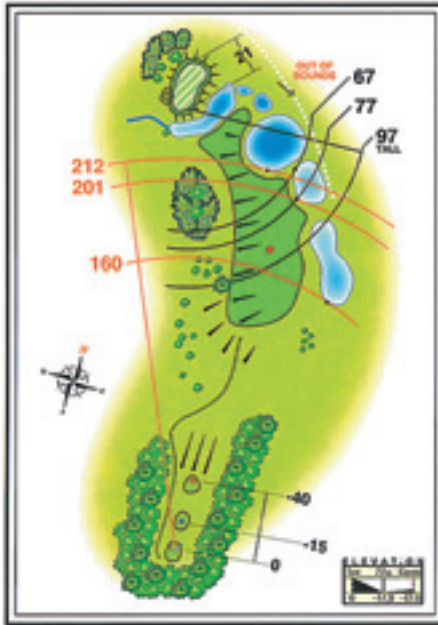

Efter ombyggnation

PETER FJÄLLMAN
FJÄLLMAN GOLF DESIGN
APRIL 2006

Den nya bunkerplaceringen gör att en tuffare flaggplacering är möjlig på hålet.

Med ett dammsystem på hål 26 på Troxhammars golfbana åstadkoms inte bara ett försvar av greenen mot långtsläende, utan även större säkerhet mot angränsande tee.

inget hinder eller utmaning för mot green. Genom att flytta bunkern cirka tio meter mer mot mitten av spellinjen har förändringen blivit mer påtaglig.

Nu krävs ett precis andra eller tredjeslag för att finna greenytan. Till höger om green har även befintliga nivåskillnader tagits in i spelet genom att fairway klippts längre ned.

VATTEN SOM ETT FÖRSVAR

Att införa dammar och andra vattendrag på golfbanan är ett annat sätt att försvara ett golfhål mot långtsläende golfspelare. Vatten har en förmåga att få spelarna mer återhållsamma och spelarna funderar extra noga på att ta en djärv spellinje. Misslyckas man är ju priset kostbart i form av ett pliktslag. För att åstadkomma en tvingande landningsyta (forced layup) från utslagsplatsen kan vatten vara ett bra alternativ.

Den karismatiska och begåvade banarkitekten Tom Simpson (1877–1964) skrev vid ett tillfälle följande tänkvärda ord:

”Problemet är att den långtsläende spelaren går illa åt våra golfbanor, med bistånd och hjälp från klubb tillverkarna. Det är därför golfbanearkitektens uppgift att matcha spelaren på flera sätt främst genom att låta golfbanan diktera spelet!”

Detta påstående är enligt min uppfattning lika sant i dag som när det skrevs 1950!

Peter Fjällman
Banarkitekt, FSGA